

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK 2005. ÁPRILIS 28.-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 362-6/2005.

MELLÉKLETEK: DB

TÁRGY: Az M6-M60-as út (autópályává fejleszthető gyorsforgalmi út)
feltárásának feltételei és ütemezése

ELŐTERJESZTŐ: dr. Kékes Ferenc, a közgyűlés elnöke
Tasnádi Péter, közgyűlés alelnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Erdődy Gyula vezető főtanácsos - Humánszolgáltatási
Iroda
Huszár Zoltán megyei múzeumigazgató

MEGTÁRGYALTA: Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság
Költségvetési és Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: Igazgatási és Ügyrendi Bizottság

KÖZGAZDASÁGI IRODÁVAL TÖRTÉNT EGYEZTETÉS: 2005. április 7.

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2005. április 7.

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: dr. Kékes Ferenc, a közgyűlés elnöke
Tasnádi Péter, a közgyűlés alelnöke

II.

Az M6-60-os út (autópálya és gyorsforgalmi) baranyai szakaszának tervezése a Nemzeti Autópálya Részvénytársaság részéről több hónapja folyik. A folyamatba bevonásra került a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, mint a beruházás területére eső megyei múzeum, amely, mint potenciális megbízott elvégezheti az építkezést megelőző kötelező régészeti feltárást. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény előírása szerint a megbízónak, jelen esetben a Nemzeti Autópálya Rt.-nek a megelőző feltárás teljes költségét, de legalább a teljes bekerülési költség 9 ezrelékét kell előirányoznia a régészeti kutatásokra.

A Nemzeti Autópálya Rt. és a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága között létrejött szerződés alapján a megyei múzeum régészei terepbejárást, úgynevezett megelőző régészeti kutatást végeztek az út tervezett nyomvonalának baranyai szakaszán 2001. április 10-2001. május 11., valamint 2001. október 8-2001. október 18. között. Az akkor kijelölt terület 77,9 %-át sikerült a szakembereknek bejárni, 12,9 % be nem járható szakasz, erdő, mocsár, gyeperdő. A munka során 62 régészeti lelőhelyet találtak. A Nemzeti Autópálya Rt. felkérésére újabb terepbejárásra került sor 2002. március 25-2002. április 22. között, amelynek során még 13 régészeti lelőhelyet állapítottak meg, így azok száma 75 lelőhelyre emelkedett. A részvénytársaság az ennek alapján a múzeum által készített dokumentációt elfogadta, de további információkat a jövőre vonatkozóan az intézménynek nem adott. A Nemzeti Autópálya Rt. az újabb nyomvonal módosítások miatt 2004. novemberében újabb megbízást adott a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának az aktuális nyomvonalszakasz bejására.

A megyei múzeum 2004 elején a nyomvonal nem pontos meghatározása okán is összegezte tapasztalatait. Megállapította, hogy a régészeti feltárások költségeit nagymértékben befolyásolja a lelőhelyek rétegsora, a leletek jellege, a régészeti munkálatokra adott határidő, ebből következően a kutatócsoportok száma, az időjárás. A tapasztalatok szerint régészeti terepmunkát optimális esetben március elejétől október végéig lehet végezni, így az intézmény két ásatási szezonban gondolkodott. Feltételezte a megelőző, tehát teljes régészeti feltárást az ismert lelőhelyeken, szondázó ásatást a légi fotókon jelzett fedett lelőhelyeken, a régészeti megfigyelést a földmunkák során. A fenti okok miatt is igen nehézkesnek látszott alig több mint egy évvel ezelőtt a szakmai munkát tervezni, nem ismerve a tervezett út baranyai pontos nyomvonalát, bekerülési költségét.

Mint a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke és mint a megye egyik országgyűlési képviselője a hatékony, gyors és szakszerű régészeti munkák elvégzésének tervezése érdekében a megyei önkormányzat 2005. évi költségvetése tervezésének kezdeti időszakában 2004. október végén tájékoztatást kértem a Nemzeti Autópálya Részvénytársaságtól, hogy várhatóan mikor köt szerződést a megyei múzeummal és a munkálatok milyen időütemezésben történnek, valamint milyen várható költségvetésből kell azt megoldani.

A Nemzeti Autópálya Rt. által 2004. november közepén küldött válasza szerint „... a fenti szakaszokra (baranyai) vonatkozó engedélyezési tervek elkészítése folyamatban van. Ennek egy része a kisajátítási tervek elkészítése, melyek megléte után lehet megkezdeni az autópálya építéssel érintett földterületek megvásárlását. Ezen kisajátítási tervek előreláthatólag 2005. márciusáig készülnek el. Ezután az ügyvédek

megkezdik a területek felvásárlását, vagy sürgős esetben területre-lépési engedély intézését. Fentiek alapján a megyei múzeumokkal jövő év (2005) első negyedévében kívánunk szerződést kötni. Tekintettel arra, hogy ezen szakaszokat 2007. év végére kell elkészíteni, ezért a régészeti tevékenységet 2005. év végére be kell fejezni, hogy 2006. tavaszán az építési munkák megindulhassanak. A régészeti munkákat a gyorsforgalmi utak előkészítésére biztosított keretből fogjuk finanszírozni...”

A válasz megérkezése után, még 2004-ben a megyei múzeum ismételten áttekintette ennek a folyamatnak az előzményeit és a lehetőségekhez képest igyekezett meghatározni várható feladatait. Az intézmény az út baranyai szakaszát három részre bontotta.

1. Baranya megye megyehatár és Bóly város közötti szakasz
2. Bóly város és az országhatár közötti szakasz
3. Az út azon szakaszára, amely biztosítja a csatlakozást az előbbi két szakaszra

A megyei múzeum megállapította, hogy az első esetben a tervezett nyomvonal lényegében megegyezik a korábban a régészek által bejárt nyomvonallal, hogy a csomópontok építésénél a nagy területre kiterjedő földmunkák során régészeti felügyeletet kell biztosítani. Emellett az intézmény 6 régészeti lelőhely esetében tett kizárólag szakmai észrevételt. A második esetben az intézmény a nyomvonal változása miatt újabb terepbejárással 4 régészeti lelőhely kiterjedésének ellenőrzését és 3 esetben objektumok meghatározására szondázó ásatást javasolt. Ez 15 km-es szakaszt érint. A nagy változás a harmadik esetben állt elő. Eszerint jelentős nyomvonal módosítás történt, ennek következtében kiesett 15 régészeti lelőhely, 10 lelőhely előkerülése várható és ellenőrizni kell a régi lelőhelyek közül összesen ötöt. E munkálatok több mint 37 km-es szakaszt érintenek.

A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának tájékoztatása alapján a Nemzeti Autópálya Rt. 2002. májusában a régészeti dokumentációt átvette, de azt a múzeummal és megbízott szakértőivel 2004. év végéig nem egyeztetette, így értékelésük szerint az út teljes baranyai szakaszára nem lehetett végleges, lezárt régészeti értékelést adni. Az előzetes régészeti értékelések szerint az út baranyai szakaszán 93 lelőhely van. Ezeket a 2004. év végi észrevételeket az egyeztetés és a megállapodás hiányában a megyei múzeum tájékoztató jellegűnek tartotta. Ugyanekkor leírta, hogy a Nemzeti Autópálya Rt. a régészeti kutatásokra várhatóan csak a 2005. évet kívánja biztosítani és az építkezést 2006. elején el kívánja kezdeni. Régészeti szakemberei szerint „...a terület nagyságát, a feltárás szakmai szempontjait figyelembe véve egy ásatási szezonban, erőltetett tempóban sem lehet ezt a munkát elvégezni...” A feltáró munkát követnie kell a restaurálásnak, a nyilvántartásnak, a leltározásnak, az értékelésnek, a tudományos feldolgozásnak és a publikálásnak, amelyek a feltárással párhuzamosan és azt követő hónapokban és években következnek. A megyei múzeum véleménye szerint a leletek gondozására és raktározására a feltárási költségek 20 %-át fontos tartalékolni.

Az már a múlt év végén kirajzolódott, hogy a megyei múzeumnak megbízása esetén egy 1.000-1.500 négyzetméteres a leletek tárolására alkalmasan felszerelt raktárra van szüksége. Emellett megbízással, nem közalkalmazotti munkakörben kellene foglalkoztatni mosó, segédrestauráló, restauráló munkára 10-15 főt. A munkák megkezdése előtt fel kell állnia az adatbázist és térinformatikai rendszert kezelő, legalább 5 főből álló csoportnak, biztosítva a munkafeltételeket és a technikai

felszereléseket. A feltárás ütemétől függően legalább 4 feltáró csoport szükséges felszereléssel együtt, amelyekben csoportonként 2 régész, 2 ásatási technikus, 2 rajzoló, 1 csomagoló, 1 digitalizáló, 1 geodéta, 1 fotós dolgozna. Folyamatosan több helyszínen legalább 100 ásatási munkást szükséges alkalmazni. A gépi földmunka alvállalkozó bevonásával történhet.

Mindezekről a tényekről 2005. januárjában írásban tájékoztattam a Nemzeti Autópálya Rt. vezérigazgatóját. Kértem, hogy tisztázzák mikor kívánják a megyei múzeummal szerződést kötni a régészeti munkákra, mikor kell a régészeknek a területet a kivitelezőnek átadniuk, várhatóan milyen díjazás illeti meg a múzeumot, azt milyen szakaszokban kívánja kiegyenlíteni a részvénytársaság. Tájékoztattam arról is, hogy a megyei múzeumnak a díjazás nagyságrendje miatt közbeszerzési eljárást kell kiírnia régészek, régészeti asszisztensek, rajzolók, restaurátorok és segédmunkások foglalkoztatására, a földmunkák elvégzésére, így csak az eljárás pontos lebonyolítása után kezdheti meg a feltáró munkát. Emellett a múzeumnak meg kell oldania a régészeti anyagok elszállítását, helyhiány miatt raktár biztosítását és az intézményen belül a régészeti szakmunkák elvégzését is. Az Rt. válaszában egyetértett azzal, hogy feszített a megelőző régészeti kutatások határideje. Tájékoztattam arról is, hogy a Szekszárd-Bóly és a pécsi bekötési szakaszt 2007. év végéig át kell adnia, így a régészeti munkákat 2005 év végére, legkésőbb 2006. első negyedévére be kell fejezni. Felhívta a figyelmemet arra is, hogy a régészeti feltárásba más megyei múzeumok is bevonhatók. A költségek vonatkozásában a törvényi előírás szerint nyilatkozott, nevezetesen a feltárás teljes összegéről, illetve a teljes bekerülési költség legalább 9 ezrelékéről. A válasz befejezése szerint „... jelenleg nincs aláírt szerződés a megelőző régészeti feltárásokra Baranya megyében a múzeum és a Nemzeti Autópálya Rt. között. A szerződött összeg, a fizetési ütemezések, illetve a határidők a tárgyalások során alakulnak ki. Az első tárgyalásra ez ügyben 2005. március 9-én kerül sor...”

Közben a megyei múzeum igazgatóját felkértem, hogy készítsen helyzetelemzést, időtervezetet, mellékelve a várható költségeket is a régészeti feltárásokra vonatkozóan azzal a feltétellel, hogy még idén november hónapban a régészek levonulnak a feltárt területről. Az igazgató úr lényegében megismételte 2004. év végi helyzetelemzését és a munkálatok elvégzésének szakmai feltételeit.

A raktárra vonatkozó igény kielégítésére munkatársaim már 2003-ban megkezdtek a keresést. Felmerült a megszűnt „BÁZIS” épületének egyik emeleti része Pécs nyugati részén, a volt pécsbányatelepi kórház egy része és a volt A/1 laktanya területén egy épület. A múzeum vezetése a feladatra legalkalmasabbnak a fent nevezett A/1 laktanya épületét tartja, amely kisebb ráfordítással alkalmasnak tehető a célra, de ettől Pécs Megyei Jogú Város jelenleg elzárkózik, mert nem ilyen célra igényelte a területet. A volt „BÁZIS” épület, amelynek tulajdonosa Pécs Megyei Jogú Város Vagyonkezelő Rt.-je nagyobb ráfordítással alakítható ki a fenti feladatra. A volt pécsbányatelepi kórház esetében a nagyobb átalakítások, felújítások szükségesek. Az intézmény szakembereinek véleménye szerint a raktározás problémáját ingatlan vásárlással kellene megoldani, amelynek fedezete a múzeum és a Nemzeti Autópálya Rt. között kötendő szerződés összege.

A Nemzeti Autópálya Rt. és a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága között 2005. március 9-én megkezdődtek az egyeztetések. Az itt megállapítottak alapján a végleges nyomvonalon teljes feltárásra 20, szondázó ásatásra 38 lelőhelyet fogadtak el

előzetesen, az építési munkák ideje alatt 6 lelőhelyen folyhat régészeti megfigyelés. A tárgyalásokról a megyei múzeum illetékesei az alábbiakról tájékoztattak:

- A Pécs-Bóly szakaszra várhatóan 2005. május elején kerül sor a megyei múzeum és a Nemzeti Autópálya Rt. közötti szerződés megkötésére.

- A megyehatár-Bóly, a Bóly országhatár és a Pécs-Szentlőrinc közötti szakaszra vonatkozóan az Rt. nem tudott konkrét tájékoztatást adni a kisajátítási határok bizonytalansága miatt, de szóban megerősítette, hogy az út baranyai szakasza régészeti feltárásának munkálatait 2005. végére be kell fejezni, viszont a munkák elhúzódása esetén kölcsönös megállapodás alapján a határidő módosítható.

III.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése kiemelt fontosságúnak tartja az M6-M60-as gyorsforgalmi út baranyai szakasza régészeti feltárásának mielőbbi, a Nemzeti Autópálya Rt.-vel kötendő megállapodások szerinti befejezését. Ezért a munkálatok segítésére önkormányzati megbízott alkalmazását rendeli el, amelynek díjazását a régészeti feltáró munkákra biztosítandó összegből kell fedezni. Egyben felkéri a megyei múzeum igazgatóját, hogy a megbízási szerződés megkötésére az intézkedéseket tegye meg és az önkormányzati megbízott feladatait a megyei közgyűlés elnökével egyetértésben határozza meg.

Határidő: az intézkedések megkezdésére: azonnal

Felelős: Huszár Zoltán megyei múzeumigazgató

2. A közgyűlés felkéri elnökét, hogy a hivatalon belül állítson fel egy munkacsoportot a régészeti feltárásokkal összefüggő megállapodások előkészítésére, a szervezési munkálatainak ellenőrzésére, figyelemmel kísérésére. A munkacsoportnak legyen tagja a hivatal munkatársai közül jogász, közgazdász és a múzeumi szakmai munkához értő személy.

Határidő: 2005. május 1.

Felelős: dr. Kékes Ferenc, a közgyűlés elnöke

3. A közgyűlés felkéri a megyei múzeum igazgatóját, hogy a régészeti tárgyak fogadására, szakmai és tudományos feldolgozására, valamint raktározására béreljen szakmailag is megfelelőnek tartott épületet, amit a jövőben szükség esetén meg is lehet vásárolni. A bérlet és a vásárlás fedezetét képezze a Nemzeti Autópálya Rt. által a feltárásokra biztosított összeg.

Határidő: 2005. június 30.

Felelős: Huszár Zoltán, a megyei múzeum igazgatója

P é c s, 2005. április 7.

Tasnádi Péter

dr. Kékes Ferenc

**Baranya Megyei Önkormányzat
Közgyűlésének Alelnöke**

Szám: 362-2/2005.

**MÓDOSÍTOTT HATÁROZATI JAVASLAT
a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2005. április 28-i ülésére**

Tárgy: Az M6-M60-as út (autópályává fejleszthető gyorsforgalmi út) feltárásának feltételei és ütemezése

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése kiemelt fontosságúnak tartja az M6-M60-as gyorsforgalmi út baranyai szakasza régészeti feltárásának mielőbbi, a Nemzeti Autópálya Rt.-vel kötendő megállapodások szerinti befejezését. Ezért a munkálatok segítésére önkormányzati megbízott alkalmazását rendeli el, amelynek díjazását a régészeti feltáró munkákra biztosítandó összegből kell fedezni. Egyben felkéri a megyei múzeum igazgatóját, hogy a megbízási szerződés megkötésére az intézkedéseket tegye meg és az önkormányzati megbízott feladatait a megyei közgyűlés elnökével egyetértésben határozza meg.

Határidő: az intézkedések megkezdésére: azonnal

Felelős: Huszár Zoltán megyei múzeumigazgató

2. A közgyűlés felkéri elnökét, hogy a hivatalon belül állítson fel egy munkacsoportot a régészeti feltárásokkal összefüggő megállapodások előkészítésére, a szervezési munkálatainak ellenőrzésére, figyelemmel kísérésére. A munkacsoportnak legyen tagja a hivatal munkatársai közül jogász, közgazdász és a múzeumi szakmai munkához értő személy.

Határidő: 2005. május 1.

Felelős: dr. Kékes Ferenc, a közgyűlés elnöke

3. A közgyűlés felkéri a megyei múzeum igazgatóját, hogy a régészeti tárgyak fogadására, szakmai és tudományos feldolgozására, valamint raktározására béreljen szakmailag is megfelelőnek tartott épületet, amit a jövőben szükség esetén meg is lehet vásárolni. **A kiválasztásnál az épület lízingelési konstrukcióban való vizsgálata is történjen meg.** A bérlet, a lízingelés és a vásárlás fedezetét képezze a Nemzeti Autópálya Rt. által a feltárásokra biztosított összeg.

Határidő: 2005. június 30.

Felelős: Huszár Zoltán, a megyei múzeum igazgatója

P é c s, 2005. április 20.

Tasnádi Péter sk.